

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU**

Broj: 04-10/13

Sarajevo, rujan 2013. godine

**PREMIJERU VLADE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
MINISTRU FINANCIJA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
PREDSJEDAVALJUĆEM SKUPŠTINE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županija) za 2012. godinu (bilance stanja na dan 31. prosinca 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju sukladnosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Županije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvaća: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH (Sl. novine FBiH br. 22/06) i Okvirom međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija - ISSAI Okvir u BiH (Sl. glasnik BiH br. 38/11 i Sl. novine FBiH br. 30/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o sukladnosti poslovanja o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je temeljen na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi pravilnost iskazanih dugoročnih obveza u iznosu od 3.081.086 KM obzirom da se radi o garantovanoj obvezi povrata, a ne primljenim sredstvima u Proračun. Prema Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu, garantovana obveza povrata iskazuje se u vanbilansnoj evidenciji, a izvori za povrat dospijelog dijela se planiraju Proračunom (točka 4.13. Izvješća),**
- 2. Ne može se potvrditi vrijednost imovine, obveza i potraživanja jer na dan izvješćivanja nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa stanjem u knjigovodstvenim evidencijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 4.7. Izvješća),**

3. Potrošnja javnog novca nije se odvijala u skladu sa datim ovlaštenjima Zakonom o izvršenju proračuna za 2012. godinu prema kojem je uvjet raspodjele usvajanje kriterija raspodjele. To se odnosi na tekuće transfere za kulturu u iznosu 330.000 KM i šport u iznosu 186.795 KM Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa i transfer općinama u iznosu 150.000 KM Ministarstva gospodarstva (točka 4.5.3. Izvješća),
4. Zbog nepoštivanja propisa prilikom trošenja javnog novca za troškove službenih putovanja, reprezentaciju, rad povjerenstava i ugovorenih usluga ne možemo potvrditi pravilnost i visinu iskazanog troška. Način odobravanja i stvaranja izdataka za usluge prevoza i goriva nije uređen propisima. (točka 4.5.2. Izvješća),
5. Ne možemo potvrditi točnost iskazanih transakcija vezanih za novčana sredstva, potraživanja i obveze i usklađivanje sa računovodstvenim propisima. (točke 4.10., 4.11., 4.12. Izvješća),
6. Nisu poštivane odredbe Zakona o javnim nabavama BiH u postupcima odabira najpovoljnijeg izvođača radova za održavanja cesta, pri nabavci motornih vozila, odjeće i ustupanju izvođenja građevinskih radova (točka 4.9. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na financijske iskaze mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća Hercegbosanske županije, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu Proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH.

Financijsko poslovanje Hercegbosanske županije tijekom 2012. godine, nije bilo po svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na slijedeće:

Po pravomoćnim i ovršnim presudama, novčana potraživanja Hercegbosanske županije bez zakonskih zateznih kamata i troškova postupka, iznose 355.948 KM, dok tražitelji ovrhe od ovršenika Županije po pravomoćnim i ovršnim presudama, bez zakonskih zateznih kamata, potražuju 187.210 KM (točka 4.14 Izvješća).

Izdate su garancije Hercegbosanske županije po kreditima datim krajnjim korisnicima u iznosu od 1.273.555 KM, garancije su date za kredite za projekat urbane infrastrukture i pružanja usluga, a korisnici kredita su općine sa područja Županije (točka 4.15 Izvješća).

Ne prejudicirajući buduće događaje, skrećemo pažnju na prednje.

Sarajevo, 03.07.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	1
4.	NALAZI I PREPORUKE	2
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća	2
4.2	Sistem internih kontrola	4
4.3	Proračun za 2012. godinu	4
4.4	Prihodi i primici Proračuna Županije za 2012. godinu	6
4.5	Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2012. godinu	7
4.5.1	Plaće, naknade i doprinosi	8
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge	9
4.5.3	Tekući i kapitalni transferi	11
4.6	Tekuća pričuva	12
4.7	Stalna sredstva i godišnji popis imovine na dan 31.12.2012. godine	13
4.8	Financijski rezultat	14
4.9	Nabave, kapitalni izdaci i primjena zakona o javnim nabavama	14
4.10	Novčana sredstva	16
4.11	Kratkoročne tražbine i plasmani	16
4.12	Kratkoročne obveze i razgraničenja	17
4.13	Dugoročne obveze i razgraničenja	18
4.14	Sudski sporovi	19
4.15	Vanbilansna evidencija	19
5.	KOMENTAR	20

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Hercegbosanska županija (u daljem tekstu Županija) je jedna od deset federalnih jedinica Federacije Bosne i Hercegovine. Županija ima svoj Ustav, kojim su utvrđene nadležnosti, a funkcije ostvaruje kroz zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast.

U sastavu Županije su općine: Livno, Tomislavgrad, Kupres, Glamoč, Drvar i Bosansko Grahovo. Površina je 5.020 km² ili 19% površine FBiH, na razini Županije obitava cca 90.000 stanovnika.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije, a izvršnu Vlada Županije koju čine Premijer i 8 ministara. Vlada radi i odlučuje na sjednicama, kako je to definirano Poslovníkom o radu Vlade, koja u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom, donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Funkciju županijske uprave vrše ministarstva, uprave i upravne organizacije sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se određuje njihov djelokrug i druga pitanja važna za njihovo organiziranje i funkcioniranje.

Županijskim ministarstvima rukovodi ministar, a radom uprava, ustanova i agencija rukovode direktori.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa, utvrđuju se Proračunom Županije. Iz Proračuna se financira 44 proračunska korisnika od čega 8 ministarstava, 8 srednjih i 11 osnovnih škola, Vlada, Skupština, 4 pravosudna tjela, te 13 ostalih proračunskih korisnika (uprave, ured, direkcija).

Na dan 31.12.2012. godine broj djelatnika koji su se financirali iz Proračuna Županije iznosio je 1.807, od čega u školstvu 1.015 djelatnika, MUP-u 448, pravosudnim institucijama 91 i ostala ministarstva i organi uprave 253 djelatnika. Proračunom za 2012. godinu bilo je planirano 1.821 djelatnika.

Sjedište Vlade Županije je u Livnu u ulici Kralja Zvonimira bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Proračuna Županije za 2012. godinu i sukladnosti poslovanja ministarstava i drugih proračunskih korisnika u Županiji sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća Proračuna Županije za 2012. godinu je pribavljanje realnog osnova da se na temelju pregleda financijskih izvješća i pripadajućih računa korisnika županijskog proračuna, sukladno usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Proračuna, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni financijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima u siječnju i lipnju 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na temelju uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Proračuna Županije za 2012. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

uspostaviti sistem internih kontrola koji osigurava usuglašnost poslovanja sa propisima i pouzdano izvješćivanje,

pri planiranju, izradi, donošenju, izvršenju i izvješćivanju proračuna poštivati odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH,

potrebno ja da Vlada izvrši nadzor nad provedbom Uredbe o vlastitim prihodima kod proračunskih korisnika obzirom da svi nisu donijeli svoje Pravilnike o vrsti vlastitih prihoda,

račune za eksploataciju mineralnih sirovina ispostavljati polugodišnje, redovito usuglašavati podatke iz pomoćnih evidencija i podataka iz Glavne knjige, te poduzeti neophodne aktivnosti kako bi se prihodi temeljem potpisanih ugovora o dodjeli koncesija i naplatili,

obračun i isplatu plaća i podataka na plaću za državne službenike i namještenike urediti zakonskim propisima,

dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja,

utvrditi ograničenje za korištenje fiksnih telefona kako je to Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika i predviđeno,

potrebno je da proračunski korisnici internim aktom urede način korištenja službenih vozila, da utvrde normative utroška goriva, te o istom vode propisane evidencije,

potrebno je dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o ograničavanju izdataka za reprezentaciju,

potrebno je preispitati isplatu naknada za rad povjerenstava za obavljanje poslova koji su pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu predviđeni kao redoviti poslovi, te internim aktima regulirati poslove i zadatke koji će se obavljati putem povjerenstava i koji će biti plaćeni,

angažiranje djelatnika za obavljanje redovnih poslova vršiti sukladno pozitivnim zakonskim propisima,

transfere realizirati na način definiran Zakonom o izvršenju proračuna Županije uz osiguranje transparentnosti po unaprijed jasnim i mjerljivim kriterijima i osigurati potpuni nadzor nad namjenskim utroškom sredstava,

donijeti kriterije za uporabu sredstava tekuće pričuve i ista koristiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna Županije,

popis sredstava i izvora sredstava vršiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava u dijelu blagovremenog obavljanja popisa i donošenja odluka o usvajanju elaborata o popisu kako bi utvrđena stanja temeljem provedenog popisa bila evidentirana, s ciljem pravilnog iskazivanja vrijednosti imovine u financijskim izvješćima,

dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavama BiH,

kratkoročna potraživanja i plasmane knjigovodstveno evidentirati sukladno računovodstvenim propisima, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu istih,

izvršiti analizu kratkoročnih obveza te sukladno utvrđenom iste iskazivati sukladno Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu,

dugoročne obveze temeljem Podugovora o zajmu za Projekat modernizacije bolnica u Bosni i Hercegovini – faza II evidentirati sukladno odredbama Računovodstvenih politika za županijske proračunske korisnike i riznicu,

date garancije po kreditima knjižiti sukladno Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Na osnovu izvršene revizije Konsolidiranih financijskih izvješća Proračuna Županije za 2012. godinu, u sklopu koje se vrši provjera da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na:

donošenje internih akta definiranih Zakonom o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, kao i njihova dosljedna primjena s ciljem uspostave funkcionalnog sustava interne kontrole,

uspostava odjela za internu reviziju sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika,
poštivnje odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH,
obračun i isplatu plaća i dodataka na plaću sukladno pozitivnim zakonskim propisima,
pridržavanje odredbi Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja,
utvrđivanja ograničenja za korištenje fiksnih telefona kako je to Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika i predviđeno,
uređivanja načina korištenja službenih vozila internim aktom, normativa utroška goriva i vođenja propisane evidencije,
pridržavanje odredbi Uredbe o ograničavanju izdataka za reprezentaciju,
preispitivanje isplata naknada za rad povjerenstava za obavljanje poslova koji su pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu predviđeni kao redoviti poslovi, te reguliranje internim aktima poslova i zadataka koji će se obavljati putem povjerenstava i koji će biti plaćeni,
angažiranje djelatnika za obavljanje redovnih poslova sukladno pozitivnim zakonskim propisima,
evidentiranje rashoda i izdatka u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH,
realiziranje transfera na način definiran Zakonom o izvršenju Proračuna uz osiguranje transparentnosti i po unaprijed jasnim i mjerljivim kriterijima,
korištenje sredstva Tekuće pričuve samo u slučaju hitnih i nepredviđenih izdataka, donošenja kriterija za raspoređivanje istih kako bi utrošak sredstava tekuće pričuve bio transparentan i sukladan Zakonu o izvršavanju proračuna Županije,
usuglašavanje stanja sredstava utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, kao i usuglašavanje sredstava i izvora sredstava sukladno spomenutim aktima,
pridržavanje odredbi Zakona o javnim nabavama BiH,
analizu naplativosti potraživanja i plasmana, te sukladno utvrđenom knjigovodstvenog evidentiranja istih, kako je to predviđeno Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu, a u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u financijskim izvješćima,
iskazivanje potraživanja i obveze po izvršnim sudskim rješenjima i knjigovodstveno evidentirati u Glavnoj knjizi, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u financijskim izvješćima.

Preporuke po kojima je djelomično postupljeno, a odnose se na:

donošenje pravilnika o vrsti vlastitih prihoda kako je to Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele i predviđeno,
usuglašavanje ugovora o dodjeli koncesija sa Odlukom Vlade o visini mineralne osnovice za izračun koncesijske naknade za dodjeljivanje koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina,
ispostavljanje računa za eksploataciju mineralnih sirovina polugodišnje, evidentiranje u knjizi izlaznih računa kao i u Glavnoj knjizi, te poduzimanje neophodnih aktivnosti kako bi se prihodi temeljem potpisanih ugovora o dodjeli koncesija i naplatili, a sve u cilju zaštite javnih dobara koja su im povjerena u nadležnost,
inteziviranje aktivnosti na usuglašavanju stvarnog stanja duga po osnovu poreza i doprinosa utvrđenih od strane Porezne uprave FBiH kako bi se isti mogao unijeti u Glavnu knjigu, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u financijskim izvješćima,
stvoranje preduvjeta od strane nadležnih kako bi se namjenska sredstva za zaštitu i spašavanje realizirala za namjene definirane Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Preporuke po kojima je postupljeno, a odnose se na:

usuglašavanje stanja sredstava i izvora sredstava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Od strane rukovodnih struktura Županije dostavljen je akt o poduzetim radnjama po nalazima i preporukama prethodno provedene revizije kako je propisano člankom 16. Zakona o reviziji institucija u FBiH.

4.2 Sistem internih kontrola

Provedenom revizijom izvršena je procjena funkcioniranja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, usklađenost sa važećim propisima, pouzdanost finansijskih izvješća, trošenje i zaštitu javnog novca.

Zaključili smo da kontrole nisu zadovoljavajuće jer nisu spriječile i otkrile pogrešna iskazivanja i izvješćivanje o poslovanju u skladu sa propisima, kao što smo zaključili značajno odsustvo u primjeni Zakona o javnim nabavama BiH, čijom primjenom se može osigurati da se za manje javnog novca dobije tražena vrijednost.

Za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola kod proračunskih korisnika odgovorni su **svi rukovodioci**. Oni su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava uključujući i proračunske korisnike i niže potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost s ciljem postizanja razumne sigurnosti da se poslovanje odvija u skladu sa postavljenim ciljevima i propisima i smanjenje rizika u poslovanju.

Međutim, provedenom revizijom uočeno je da i pored usvojenih pravila, koja nisu cjelovita, značajna su odstupanja od propisanih kako u potrošnji javnog novca tako i u izvješćivanju. Tako je trošen javni novac za nabave temeljem ugovora koji datiraju još iz 2008. godine (lož ulje i gorivo), odnosno 2010. godine (uredski materijal, toneri i punjenja, fax aparate i aparate za kopiranje i drugog tiskanog materijala), a da nije proveden postupak javnih nabava. Također, tamo gdje je vršen odabir najpovoljnijeg ponuđača nije ispoštovan propis (održavanje cesta, nabava odjeće, nabava motornih vozila i dr.).

Nepoštivanje propisa utvrđeno je kod izrade i donošenja proračuna za 2012. godinu, kao i kod njegovog izvršavanja bez izrade operativnih planova i planova novčanih tijekova što je rezultiralo velikim brojem odluka o preusmjeravanju sredstava. Također, izvješćivanje nije rađeno sukladno propisima jer nisu rađeni svi propisani izvještaji sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Realizacija dijela tekućih transfera vršena je bez kriterija za odabir korisnika i određivanje visine sredstava, niti je u svim slučajevima vršen nadzor nad namjenskim korištenjem istih. Sredstva tekuće pričuve korištena su bez donesenih kriterija za odobravanje iste kako je pripisano Zakonom o izvršavanju proračuna.

Nije ispoštovana obveza o popisu sredstava, potraživanja i obveza, a time nisu usuglašeni podaci stvarnog i knjigovodstvenog stanja na dan izvješćivanja.

Očuvanje imovine od mogućih gubitaka nije na odgovarajućem nivou pod čime se prije svega misli na koncesijske naknade.

Isto tako je uočen nedovoljan knjigovodstveni nadzor i analiza već evidentiranih transakcija vezanih za novčana sredstva, potraživanja i obveze i usklađivanje sa računovodstvenim propisima.

Uzimajući u obzir okolnosti i promjene rukovodnih struktura u Županiji koje su se desile u revidiranoj godini, preporučujemo angažovanje rukovodnih i svih drugih uključenih na sagledavanju uočenih nepravilnosti i implementaciji datih preporuka, ali i sprečavanju nastanka nepravilnosti uvođenjem kontrola kao dio svih procesa.

Na nivou Županije nije uspostavljena interna revizija sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom internoj reviziji proračunskih korisnika, jer od strane federalnog nivoa vlasti nisu stvoreni uvjeti za provedbu navedenih propisa.

Uspostaviti sistem internih kontrola koji osigurava usuglašenost poslovanja sa propisima i pouzdano izvješćivanje.

4.3 Proračun za 2012. godinu

Proračun Županije za 2012. godinu usvojen je 14.09.2012. godine u iznosu od 70.852.893 KM kada je usvojen i Zakon o izvršavanju Proračuna za 2012. godinu. U periodu od početka godine pa do usvajanja proračuna, finansiranje proračunskih korisnika vršeno je na osnovu odluka o privremenom finansiranju koje

je usvajala Skupština. Razlog za ovakav način rada, koji nije u skladu sa propisima, je neimenovanje Vlade, koja je imenovana tek 31.07.2012. godine.

Proračunom Županije za 2012. godinu, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Proračun za 2012. godinu	Proračun za 2012. godinu sa odlukama o preusmjerenju
1	2	3	4
PRIHODI PRORAČUNA		70.852.893	70.852.893
I PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE		64.650.116	65.650.116
1.	Porezni prihodi	56.613.596	56.613.596
2.	Neporezni prihodi	4.536.520	4.536.520
3.	Tekuće potpore	3.500.000	3.500.000
4.	Financiranje	-	-
II NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA		6.202.777	6.202.777
RASHODI PRORAČUNA		70.852.893	70.852.893
III RASHODI I IZDACI		64.650.116	64.673.636
1.	Bruto plaće, naknade i doprinosi	43.735.641	43.694.111
2.	Izdaci za materijal i usluge	6.178.449	6.380.860
3.	Tekući transferi	8.982.940	9.092.271
4.	Kamate na domaće pozajmljivanje	185.255	185.295
5.	Nabava stalnih sredstava	3.526.941	3.540.791
6.	Kapitalni grantovi	1.310.000	1.310.000
7.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	430.890	430.900
8.	Tekuća pričuva	300.000	39.408
II OTPLATA UNUTARNJEG DUGA		6.202.777	6.179.257

Provedenom revizijom utvrđeno je da:

- planiranje proračuna ne radi se u skladu sa ostvarivim prihodima čime se otvara mogućnost veće potrošnje u odnosu na raspoloživa sredstva i ugrožavanja likvidnosti. Ove kao i ranijih godina planirani su prihodi u iznosu za koji se unaprijed zna da neće biti ostvareni i na osnovu takvih prihoda odobrava se potrošnja proračunskim korisnicima. U zadnje tri godine prihodi i primici u prosjeku iznose 62 miliona KM, a u revidiranoj godini smanjeni su na 58,4 miliona KM.

- nisu poštovani propisani rokovi u vezi izrade i donošenja proračuna i to u svim fazama donošenja i usvajanja istog. Pravila postupanja za izradu, usvajanje i praćenje proračuna propisana su i poznata odgovornim osobama, međutim ne postupa se po istima što je nepoštivanje članaka 11., 15. i 16. Zakona o proračunima u FBiH

- svi proračunski korisnici nisu dostavljali tromjesečne i mjesečne operativne planove za izvršenje proračuna, nego je Ministarstvo financija za većinu proračunskih korisnika utvrđivalo iste uglavnom na principu 1/12 ukupno odobrenog proračuna. Ministarstvo financija ne sačinjava planove novčanih tijekova kojim se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinštenog računa riznice što je propisana obaveza članku 28. Zakona o proračunima u FBiH.

- tokom godine, u slučaju nedostatka sredstava na pojedinim pozicijama, vršeno je prestruktuiranje unutar i između korisnika što znači da su proračunski korisnici stvarali obveze veće od proračunom odobrenih sredstava, što nije sukladno članku 31. Zakona o proračunima u FBiH.

Ministarstvo financija je sačinjavalo konsolidirane periodične izvještaje, ali ne sve obrasce koji su propisani člankom 5. Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH, a uz godišnje računovodstveno izvješće nije rađena analiza sukladno članku 34. Pravilnika kojom se obrazlaže izvršenje Proračuna sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i rashoda, analiza troškova uposlenih, analiza potraživanja, analiza obaveza, stalnih sredstava i dr.

Izvješće o izvršenju proračuna nije u potpunosti sačinjeno sukladno članku 74. Zakona o proračunima u FBiH jer ne sadrži podatke o početnom i završnom stanju Jedinštenog računa riznice, početnom i završnom stanju imovine i obveza, izvora sredstva, pojašnjenje većih odstupanja kao i podatke o svim promjenama temeljem zaduživanja u fiskalnoj godini.

Pri planiranju, izradi, donošenju, izvršenju i izvješćivanju proračuna poštivati odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

4.4 Prihodi i primici Proračuna Županije za 2012. godinu

Prema objavljenim konsolidiranim financijskim izvješćima za 2012. godinu ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu 58.441.981 KM što je u odnosu na plan Proračuna od 70.852.893 KM manje za 17,5% a u odnosu na prethodnu godinu manje za 12,1%. Struktura ostvarenih prihoda sa indeksima ostvarenja daje se u slijedećem tabelarnom pregledu:

R.br.	Opis	Proračun za 2012. godinu	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
Ukupni prihodi proračuna (od 1 do 6)		70.852.893	58.441.981	66.466.521	82,5	87,9
Ukupni prihodi i primici i financiranje (od 1 do 5)		64.650.116	58.441.981	66.466.521	90,4	87,9
Ukupni prihodi i primici (od 1 do 4)		64.650.116	58.408.658	66.466.521	90,3	87,8
1.	Prihodi od poreza	56.613.596	52.549.410	54.566.842	92,8	96,3
1.1.	Porez na dobit	1.200.000	1.000.213	968.792	83,3	103,2
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	220.000	533.055	145.012	242,3	367,6
1.3.	Porez na imovinu	750.000	551.765	607.917	73,6	90,8
1.4.	Domaći porez na dobra i usluge	80.000	77.519	117.422	96,9	66,0
1.4.	Prihodi od indirektnih poreza	50.613.596	47.148.509	49.546.686	93,2	95,2
1.5.	Ostali porezi	50.000	46.232	9.158	92,5	504,8
1.6.	Porez na dohodak	3.700.000	3.192.117	3.171.855	86,3	100,6
2.	Neporezni prihodi (2.1+2.2+2.3)	4.536.520	3.306.517	3.486.252	72,9	94,8
2.1.	Prihod od poduzetničkih aktivnos	430.030	61.960	205.939	14,4	30,1
2.1.1.	Prihod od javnih poduzeća	280.030	-	115.000	-	-
2.1.2.	Prihodi od eksploatacije prirodnih resursa	100.000	43.224	84.174	43,2	51,4
2.1.3.	Ostali prihodi od imovine	50.000	18.736	6.765	37,4	276,9
2.2.	Naknade i takse i prihodi od usluga	3.406.490	2.724.877	2.730.684	80,0	99,8
2.2.1.	Administrativne takse	15.000	6.839	7.268	45,6	94,1
2.2.2.	Sudske takse	846.490	692.481	701.529	81,8	98,7
2.2.3.	Ostale kantonalne naknade	500.000	404.388	415.402	80,9	97,3
2.2.4.	Posebne naknade i takse	1.295.000	909.107	919.254	70,2	98,9
2.2.5.	Prihod od pružanja javnih usluga	750.000	625.060	633.643	83,3	98,6
2.2.6.	Neplanirani prihodi	0	87.002	53.588	-	162,4
2.3.	Novčane kazne	700.000	519.680	549.629	74,2	94,6
3.	Potpore (grantovi)	3.500.000	2.541.060	8.385.673	72,6	30,3
3.1.	Potpore iz inozemstva	50.000	246.159	32.031	492,3	768,5
3.2.	Od ostalih razina vlasti	3.450.000	2.276.889	8.349.142	66,0	27,3
3.3.	Donacije	-	18.012	4.500	-	400,3
4.	Prihodi temeljem zaostalih poreza	-	11.671	27.754	-	42,1
5.	Primici i financiranje	-	33.323	0	-	-
6.	Neraspoređeni višak prihoda	6.202.777			-	-

U ukupnim prihodima najveće učešće imaju poreski prihodi 52.549.410 KM ili 89,2 %, koji se najvećim dijelom odnose na neizravne poreze 47.148.509 KM na koje rukovodne strukture nemaju uticaja jer se isti raspodjeljuju sukladno propisima, a naplaćuju se putem Uprave za neizravno oporezivanje BiH. Neporezni prihodi u iznosu 3.306.517 KM imaju udio u ukupnim prihodima od 5,7%, a značajan udio imaju i primici temeljem potpora. Isti su u tekućoj godini iznosili 2.541.060 KM od čega sa federalne razine 2.276.889 KM i izvršeni su u bitno manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu.

U nadležnosti rukovodnih struktura su **vlastiti prihodi** koji u revidiranoj godini iznose 302.069 KM koji su ostvareni pružanjem javnih usluga Ministarstva unutarnjih poslova 121.555 KM, Općinskog suda Livno 119.828 KM i Stručne službe Vlade 19.570 KM. Usvojena je Uredba o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele u 2009. godini prema kojoj je propisano da svaki proračunski korisnik donese Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda na koji suglasnost daje Vlada. Dio proračunskih korisnika je postupio sukladno Uredbi, a neki proračunski korisnici su pravilnik donijeli koncem godine. Iz navedenog je vidljivo da Vlada nije vršila kontrolu provođenja svoje Uredbe zbog čega ni mi ne možemo potvrditi da li su vlastiti prihodi pravilno iskazani ili se radi o javnim prihodima.

Ostvareni **prihodi od koncesija** iznose 53.437 KM od čega je prihod Proračuna 32.062 KM a općinama na kojima se nalazi predmet koncesije preneseno je 21.375 KM. Prema registru potpisanih ugovora Ministarstva financija od 18.06.2013. godine postoji 34 potpisanih ugovora o koncesiji od čega su 2 iz 2013. godine. U nadležnosti Ministarstva gospodarstva je 32 ugovora od čega su dva raskinuta, a u tijeku je

procedura raskida 4 ugovora po kojima nisu poduzimane aktivnosti u svezi realizacije rokova i obveza utvrđenih ugovorima.

Utvrđena je neusuglašenost podataka o potraživanjima za koncesione naknade u evidencijama Ministarstva gospodarstva i evidencija Ministarstva za financije. Koncesionari nisu redovito plaćali naknadu sukladno odredbama sklopljenih ugovora, a dugovanja koncesionara evidentirana na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi su 198.527 KM, dok je prema pomoćnoj evidenciji 279.281 KM pa se vjerodostojnost istog ne može potvrditi.

Također je utvrđeno da Ministarstvo gospodarstva nije polugodišnje ispostavljalo račune korisnicima koncesija za eksploatairane mineralne sirovine za 2012. godinu, a prema fakturi je vidljivo da se korisnici koncesija nisu pridržavali godišnjih količina za eksploataciju definiranih ugovorima.

Potrebno je da rukovodne strukture pojačaju nadzor nad provođenjem ugovora o koncesijama i da se osigura koordinacija rada svih uključenih u ovaj proces s ciljem osiguranja cjelovite naplate potraživanja u korist proračuna Županije, ali i općina na kojima se predmet koncesije nalazi.

Potrebno ja da Vlada izvrši nadzor nad provedbom Uredbe o vlastitim prihodima kod proračunskih korisnika obzirom da svi nisu donijeli svoje Pravilnike o vrsti vlastitih prihoda.

Račune za eksploataciju mineralnih sirovina ispostavljati polugodišnje, redovito usuglašavati podatke iz pomoćnih evidencija i podataka iz Glavne knjige, te poduzeti neophodne aktivnosti kako bi se prihodi temeljem potpisanih ugovora o dodjeli koncesija i naplatili.

4.5 Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2012. godinu

U konsolidiranim financijskim izvješćima iskazani su ukupno ostvareni rashodi i izdaci u iznosu od 61.579.355 KM. Struktura iskazanih rashoda i izdataka, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Proračun za 2012. godinu	Proračun za 2012. g. sa odl. o preusmjerenju	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2012. godini	Index (6/3)	Index (6/4)
1	2	3	4	5	6	7	8
	UKUPNO (I+II+III+IV)	70.852.893	70.852.893	55.396.198	61.579.355	86,91	86,91
	UKUPNO (I+II+III)	64.650.116	64.673.636	55.396.198	55.400.098	85,69	85,66
	I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)	59.082.285	59.352.537	52.133.515	52.617.231	89,06	88,65
	a) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)	43.735.641	43.694.111	39.902.603	39.916.246	91,27	91,35
1	Bruto plaće i naknade	33.406.235	33.462.657	31.002.461	30.929.838	92,59	92,43
2	Naknade troškova zaposlenih	6.821.751	6.714.716	5.602.693	5.726.833	83,95	85,29
3	Doprinosi poslodavca	3.507.655	3.516.738	3.297.449	3.259.575	92,93	92,69
	b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	6.178.449	6.380.860	5.047.034	5.229.231	84,64	81,95
4	Putni troškovi	204.396	200.452	175.107	197.014	47,46	48,40
5	Izdaci za energiju	625.744	633.948	527.511	534.331	85,39	84,29
6	Izdaci za komunalne usluge	705.663	715.301	690.637	642.041	90,98	89,76
7	Nabava materijala	505.058	533.401	363.752	450.586	89,21	84,47
8	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	582.139	616.139	465.049	558.037	95,86	90,57
9	Unajmljivanje imovine i opreme	82.000	82.600	76.265	65.995	80,48	79,90
10	Izdaci za tekuće održavanje	1.026.000	1.040.294	887.110	843.295	82,19	81,06
11	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	146.642	154.520	119.447	133.219	90,85	86,21
12	Ugovorene usluge	2.300.807	2.404.205	1.742.156	1.904.713	82,78	79,22
	c) Ukupno tekući transferi (od 13 do 18)	8.982.940	9.092.271	7.049.012	7.311.737	81,40	80,42
13	Transferi drugim nivoima vlasti	2.496.100	2.676.892	2.021.789	2.559.006	102,52	95,60
14	Grantovi pojedincima	3.141.840	3.143.840	2.920.174	2.669.990	84,98	84,93
15	Grantovi neprofitnim organizacijama	670.000	670.950	655.842	666.782	99,52	99,38
16	Subvencije javnim poduzećima	125.000	116.235	136.701	79.018	63,21	67,98
17	Subvencije privatnim poduzećima	900.000	1.000.500	1.003.589	1.000.491	111,17	100,00
18	Ostali grantovi-povrat i drugo	1.650.000	1.483.854	310.917	336.450	20,39	22,67
	d) Kamate za domaće pozajmljivanje	185.255	185.295	134.866	160.017	86,38	86,36
	II KAPITALNI IZDACI (e + f +g)	5.267.831	5.281.691	3.262.683	2.782.867	52,83	52,69
	e) Nabava stalnih sredstava (od 18 do 22)	3.526.941	3.540.791	2.373.901	2.066.017	58,58	58,35
18	Nabavka zemljišta	0	0	0	0		
19	Nabavka građevina	118.816	118.816	437.778	117.976	99,29	99,29
20	Nabavka opreme	662.800	678.926	186.368	409.264	61,75	60,28
21	Nabavka trajnih sredstava u obliku prava	320.000	310.024	127.009	5.775	1,80	1,86
22	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.424.325	2.433.025	1.622.746	1.533.002	63,23	63,01

f) Ukupno kapitalni grantovi (od 23 do 24)	1.310.000	1.310.000	591.678	529.729	40,44	40,44
23 Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	460.000	460.000	350.000	429.999	93,48	93,48
24 Kapitalni grantovi neprofitnim org. i pojedincima	850.000	850.000	241.678	99.730	11,73	11,73
g) Otplate domaćeg pozajmljivanja	430.890	430.900	297.104	187.121	43,43	43,43
III Tekuća rezerva	300.000	39.408				
IV Otplate unutarnjeg duga	6.202.777	6.179.257		6.179.257	99,62	100,00

4.5.1 Plaće, naknade i doprinosi

Bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi na teret poslodavca realizirani su u iznosu od 39.916.246 KM. U odnosu na plan sa preraspodjelama 43.694.111 KM predstavlja ostvarenje od 91,3% od čega se na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi 36.656.671 KM. Troškovi zaposlenih predstavljaju najznačajniji izdatak Proračuna i sudjeluju u ukupnim rashodima i izdacima sa 64,8 %.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada kod proračunskih korisnika Ministarstvo financija, Općinski sud Livno, Županijski sud Livno, Uprava za šumarstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Ministarstvo rada, zdravstva, skrbi i prognanih, Skupština, Ekonomska škola i OGŠ Franjo Vilhor Livno.

Iskazani trošak odnosi se na 1.811 zaposlenih što je prosječan broj na osnovu radnih sati iskazan u Posebnim podacima o plaćama i broju zaposlenih. Plaće za državne službenike nisu uređene zakonskim propisima nego se obračunavaju prema utvrđenim koeficijentima, odnosno na osnovu propisa Vlade. Bruto osnovica iznosila je 525,4 KM, naknada za topli obrok 8 KM dnevno, dok je regres iznosio 475 KM (izuzetak suci i tužitelji te stručni suradnici u sudovima). Najviša plaća koja se isplaćuje je plaća Županijskog tužitelja 3.658 KM, dok je osnovna plaća predsjednika Vlade 3.135 KM, ministara u Vladi 2.710 KM, zastupnika u Skupštini 1.762 KM, a najniža plaća iznosi 683 KM.

Pripadajući porezi i doprinosi revidiranog razdoblja se obračunavaju i uplaćuju sukladno propisima, plaća za prosinac kao i plaća za veljaču za vrijeme koje nije obuhvaćeno štrajkom, odnosno za razdoblje od 01. - 07. veljače isplaćene su početkom 2013. godine.

U odnosu na prethodnu godinu broj zastupnika koji profesionalno obnašaju svoju funkciju povećao se za 4 zastupnika. Sveukupno je 15 zastupnika koji pored plaće primaju paušal, naknadu za topli obrok, te za povjerenstva (detaljnije u točki 4.5.2. Izvješća). Primanja za iste kretala su se između cca. 2.000 KM i 4.000 KM uz održanih 8 sjednica tijekom godine.

Kada je u pitanju ocjenjivanje državnih službenika i namještenika na nivou Županije po istom proračunski korisnici vrše ocjenjivanje i plaće se uvećavaju sukladno rezultatima ocjenjivanja. Uvidom u dokumentaciju kod proračunskih korisnika uočeno je da se dodatak na plaću po osnovu ocjene rada iz prethodne 2011. godine obračunavao na način da plaće državnih službenika uz povećanja prelaze plaću narednih platnih razreda. Kao primjer navodimo Ministarstvo financija, Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, gdje se provjerom obračuna utvrdilo isto.

Također, iz razloga nepopunjenosti određenih radnih mjesta državnih službenika (glavni inspektori) unutar Uprave za inspekcijske poslove, direktor je određenim djelatnicima odobrio dodatak za inspektore – razlika do glavnog inspektora koja se obračunava i plaća u iznosu od 14%. Rješenja datiraju još iz 2009. godine i izdata su temeljem Zakona o državnoj službi FBiH za koji je donesena presuda Ustavnog suda u dijelu odredaba koje se odnose na njegovu primjenu u županijama. Natječaj za prijem novih zaposlenika nije proveden za revidiranu godinu. Zbog neusklađenosti, odnosno izostanka Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji (koji je u proceduri) nismo u mogućnosti procijeniti pravilnost istog.

Visina naknade plaće za vrijeme porodiljnog dopusta nije vršena od strane nadležnog organa (Centar za socijalni rad) te je svaki korisnik samostalno vršio obračun iste. Na uvid je dostavljena samo doznaka, odnosno izvještaj o trajanju privremene spriječenosti za rad, te nije vidljivo na koji način je izvršen obračun porodiljne naknade.

Provedenom revizijom uočen je značajan iznos troškova temeljem prekovremenog rada 504.301 KM sa učešćem od 94,2% obrazovnih institucija, gdje srednje obrazovanje sudjeluje sa 325.434 KM, a osnovno sa 149.539 KM. Učešće ovih izdataka kod srednjih škola iznosi cca. 12% u odnosu na izdatke temeljem redovnog rada. Također, troškovi uposlenih u obrazovanju pored navedenih redovnih i prekovremenih primanja za obavljanje djelatnosti, uključuju i angažmane po ugovorima gdje sudjeluju sa 66,9% (osnovno obrazovanje 193.246 KM, a srednje 147.415 KM). Uz sve karakteristike, a i specifičnosti vezane za oblasti obrazovanja, i svega naprijed navedenog, predlažemo preispitivanje ovog načina rada.

Obračun i isplatu plaća i dodataka na plaću za državne službenike i namještenike urediti zakonskim propisima.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 5.229.231 KM što je za 182.197 KM više u odnosu na prethodnu godinu, a 1.151.629 KM manje u odnosu na plan. Najvećim dijelom se ovi izdaci odnose na ugovorene usluge 1.904.713 KM, izdatke za tekuće održavanje 843.295 KM, izdatke za komunalne usluge 642.041 KM, izdatke za usluge prijevoza i goriva 558.037 KM, izdatke za energiju 534.331 KM i izdatke za nabavu materijala 450.586 KM i dr.

Putni troškovi realizirani su 97.014 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 78.093 KM. Smanjenje troškova za službena putovanja posljedica je smanjenja visine dnevnice u zemlji sa 48 KM na 25 KM, a ne rezultat ušteda.

Revizijom provedenom kod proračunskih korisnika: Skupština kantona, Stručna služba Vlade, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta, Ministarstvo rada, zdravstva i skrbi, Općinski sud Livno, Ministarstvo gospodarstva, Uprava za civilnu zaštitu i Ured predsjednika uočeno je da **kontrole koje su propisane i koje treba da provedu ovlaštene osobe nisu zadovoljavajuće jer dokumentacija koja je osnov za isplatu ne sadrži sve propisane elemente, a odobrena je isplata**. Propusti su u dijelu evidentiranja vremena provedenog na putu te naloga za upotrebu osobnog automobila u službene svrhe (uz naloge nije priloženo odobrenje za upotrebu i dokaz o cijeni goriva). U nalogima za službena putovanja uglavnom nije naveden datum pravdanja, što je u suprotnosti sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji. Zbog navedenog financijske transakcije nisu odobrene u skladu sa propisima, za šta su odgovorne ovlaštene osobe, a mi **nemamo dokaza da je javni novac u cijelosti za ovu namjenu pravilno utrošen**.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge čine najveći dio ukupnih izdataka za komunalne usluge i iskazani su u iznosu od 473.596 KM. U strukturi ovih troškova najznačajnije učešće od 264.197 KM imaju poštanske usluge, telefon 152.677 KM te mobilni telefon 56.722 KM. Fokus revizije bili su telefonski troškovi, a posebno troškovi mobilnih telefona. Troškovi mobilnih telefona uređeni su vlastitim aktom i u reviziji istih nismo uočili nepravilnosti u odnosu na usvojeni vlastiti propis. Izdaci za fiksne telefone nisu ograničeni, niti su kod svih proračunskih korisnika uvedene kontrole ovih troškova sa ciljem racionalizacije korištenja proračunskih sredstava zbog čega nemamo mogućnost procjene iskazanog troška.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iznose 558.037 KM i isti su u odnosu na uporedni period prethodne godine veći za 92.988 KM. **Pravilnost iskazanog troška nismo mogli procijeniti zbog toga što isti nisu pod kontrolom za šta odgovornost snose ovlaštene osobe**. Nabavka goriva vršena je po ugovoru zaključenom u 2008. godini. Najveći broj proračunskih korisnika nije donio poseban akt o načinu korištenja službenih vozila kako je pravilnikom propisano, pa su i pored toga odobravane isplate. Normative potrošnje goriva utvrdili su i po istom postupaju Ministarstvo unutarnjih poslova i Uprava za inspeksijske poslove, te Uprava za šumarstvo za koju je akt donesen u listopadu revidirane godine. Zbog navedenog rukovodne strukture nisu osigurale kontrolu trošenja javnog novca za gorivo na način da se pređena kilometraža upoređuje sa normativom o utrošku goriva i povezuje sa korištenjem u službene svrhe. Predsjednik Vlade i ministri u Vladi imaju pravo na korištenje vozila u službene svrhe 24 sata dnevno.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 66.961 KM i isti u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast za 11.811 KM. Uredbom o ograničavanju izdataka za reprezentaciju definirano je tko, kojim povodom i do kojeg iznosa može stvarati izdatke za reprezentaciju. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se nije dosljedno pridržavalo Uredbe, obzirom da na većini računa nije naveden povod nastanka izdatka i određeni broj računa ne sadrži specifikaciju konzumirane hrane i pića. Utvrđeno je da proračunski korisnici uglavnom ne primjenjuju vlastiti propis koji nalaže da se pravi zabilješka na poledini računa sa naznakom svrhe troška, datumom i potpisom ovlaštene osobe koja je odobrila račun.

Unutarnja reprezentacija uključuje korištenje ugostiteljskih usluga i roba unutar Službe za zajedničke poslove Stručnih službi Vlade i istu koriste zaposleni. Praksa prethodnih godina bila je naplata od korisnika odnosno zaposlenih za korištenje istih. U revidiranoj godini za nabavku hrane i prehrambenih materijala utrošeno je 9.885 KM, međutim od zaposlenih je naplaćeno svega 1.470 KM. Po izjavi odgovorne osobe, nadzor nad istim se ne provodi.

Trošenje ovog izdatka nije pod kontrolom, te se ne može potvrditi visina i osnovanost iskazanih izdataka kao ni poštivanje vlastitih propisa.

Na poziciji **izdataka za rad komisija** iskazano je 224.997 KM. Iako je prethodno provedenom revizijom ustanovljeno da pojedini proračunski korisnici isplaćuju naknade za rad u povjerenstvima za obavljanje poslova koji predstavljaju redovite poslove istih, a kao primjer navodimo isplatu naknade za rad Povjerenstva za povrat više uplaćenih akontacija poreza na dohodak kod Ministarstva financija, ista praksa rada je i dalje nastavljena.

Zbog navedenog se ne može potvrditi visina i osnovanost iskazanih izdataka.

Za **naknade skupštinskim zastupnicima** iskazano je 183.450 KM. Zastupnici imaju pravo na zastupnički paušal (650 KM), naknade za nazočnost na sjednicama (100 KM) i naknade za sudjelovanje u radu kolegija (150 KM). Kod Skupštine evidentirane su isplate za 29 zastupnika, svoj status je profesionaliziralo 15 zastupnika. Temeljem paušala isplaćeno je 183.450 KM, a kad se uključe sva ostala prava kojima raspolažu zastupnici ukupan trošak iznosi 510.378 KM, od čega plaće 278.486 KM, povjerenstva 27.650 KM i topli obrok 20.792 KM.

Ostalih izdataka od samostalnih djelatnosti iskazano je 509.269 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su isti najvećim dijelom ostvareni kod osnovnih škola koje ukupno sudjeluju sa 193.246 KM, te kod srednjih škola 147.415 KM. Ugovori su zaključivani za organiziranje redovite nastave temeljem sklopljenih ugovora sa vanjskim suradnicima. Izvršen je uvid u dokumentaciju kod Općinskog suda Livno, SSS Tomislavgrad, OŠ Ivan Goran Kovačić, OŠ Ivan Mažuranić, OŠ Mijo Čuić, SSS Livno, SŠ Tin Ujević, SŠ Kupres, Ministarstvo financija, Skupštine, Službe za odnose s javnošću, Stručne službe Vlade, Uprava za ceste, Uprava za inspekcijske poslove, Direkcija robnih rezervi, Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Uprava za civilnu zaštitu, MUP Livno te Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa. U postupku revizije, utvrđeno je, da se najveći dio odnosi na obveze po osnovu zaključenih ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova. Ugovori su se kod većine proračunskih korisnika zaključivali za obavljanje redovitih poslova i zadataka definiranih pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu (poslovi čišćenja, daktilografski poslovi, obrade mjesečnih operativnih planova svih proračunskih korisnika, praćenje tijeka izvršavanja obveza banaka i održavanje odnosa sa bankama, priprema i obrada registara plaćanja, pomaganje u sređivanju arhive), stoga se ne može potvrditi utemeljenost angažiranja vanjskih suradnika za njihovo obavljanje. U pojedinim slučajevima kontinuitet zaljučenih ugovora seže kroz cijelu godinu. Postupanje na ovaj način nije u skladu sa zakonskim propisima.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na **lož ulje, izdatke za obrasce i papir, kompjuterski materijal, ostali administrativni materijal i obrazovna pomagala** uočeno je da se za nastale izdatke trošio javni novac na temelju ugovora koji su zaključeni u 2008., odnosno 2010. godini. Također, za **hranu i prehrambeni materijal, materijal za čišćenje i usluge opravki** proračunski korisnici samostalno stvaraju izdatke nabavljajući iste od različitih dobavljača. Navedeno postupanje je suprotno zakonskim propisima, zbog toga što su odobrene isplate iz proračuna bez prethodno provedenog postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača putem kojeg se osigurava transparentnost, konkurentnost kao i postizanje najniže cijene.

Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja.

Utvrditi ograničenje za korištenje fiksnih telefona kako je to Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika i predviđeno.

Potrebno je da proračunski korisnici internim aktom urede način korištenja službenih vozila, da utvrde normative utroška goriva, te o istom vode propisane evidencije.

Potrebno je dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o ograničavanju izdataka za reprezentaciju.

Potrebno je preispitati isplatu naknada za rad povjerenstava za obavljanje poslova koji su pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu predviđeni kao redoviti poslovi, te internim aktima regulirati poslove i zadatke koji će se obavljati putem povjerenstava i koji će biti plaćeni.

Angažiranje djelatnika za obavljanje redovnih poslova vršiti sukladno pozitivnim zakonskim propisima.

4.5.3 Tekući i kapitalni transferi

Tekući transferi planirani su u iznosu od 8.982.940 KM, preraspodjelama su povećani na 9.092.271 KM, a realizirani su 7.311.736 KM ili 80,4% planiranih sredstava. U odnosu na transfere prethodne godine od 7.049.012 KM povećani su za 3,7% i u tekućim izdacima imaju udio od 13,8%. Kapitalni transferi planirani su u iznosu 1.310.000 KM, a realizirani 529.729 KM ili 40,4%. U odnosu na kapitalne transfere prethodne godine od 591.678 KM manji su za 10,5% i u tekućim izdacima imaju udio od 1,0%.

Zakonom o izvršenju Proračuna Županije za 2012. godinu propisano je da se tekući transferi realizuju po Programima utroška sredstava koje donosi Vlada ili uz suglasnost vlade. Bitni elementi programa su: svrha programa, potrebna sredstva za provođenje programa, **kriteriji za raspodjelu sredstava** i naziv organizacije koja prima transfer.

Struktura tekućih transfera daje se u sljedećoj tabeli:

R.br.	Opis	Korigovani plan 2012. godine	Izvršenje 2012. godine	Izvršenje 2011. godine	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grantovi drugim razinama vlasti	2.676.892	2.559.006	2.021.789	95,6	126,6
2.	Grantovi pojedincima	3.142.840	2.669.989	2.920.174	85,0	91,4
3.	Grantovi nepr. organizacijama	671.950	666.782	655.842	99,2	101,7
4.	Subvencije javnim poduzećima	1.116.735	1.079.509	1.140.290	96,7	94,7
6.	Ostali grantovi – povrati i drugo	1.483.854	336.450	310.917	22,7	108,2
	Ukupno	9.092.271	7.311.736	7.049.012	80,4	103,7

Od realiziranih tekućih transfera najveći su **transferi pojedincima** 2.669.989 KM što se najvećim dijelom donosi na izmirivanje obveza temeljem zakonskih propisa: beneficije za socijalnu zaštitu (1.198.100 KM), porodiljni dopust (580.425 KM), invalidnine i za obitelji poginulih branitelja (367.927 KM), civilne žrtve rata (359.697 KM) i dr.

Od transfera **dugim razinama vlasti** za potpore općinama izdvojen je iznos 550.819 KM i iste su realizirane kod Ministarstva gospodarstva (150.000 KM), Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša (100.000 KM) i Civilne zaštite za saniranje šteta nastalih nakon prirodnih nepogoda (300.818 KM).

Odlukom Vlade od 30.10.2012. godine usvojen program raspodjele grantovskih sredstava općinama Županije u svrhu privrednog razvoja. Sredstva za realizaciju programa u iznosu 150.000 KM ravnomjerno su raspoređena po 25.000 KM za sve općina sa teritorije Županije i u programu su navedeni projekti po općinama. Programom nisu definirani kriteriji raspodjele, a Odlukom o usvajanju Programa je propisano da će nadzor i kontrolu namjenskog korištenja sredstava vršiti **Ministarstvo gospodarstva. Nije prezentovan dokaz da su nadležni izvršili nadzor nad namjenskim utroškom sredstava i ne može se potvrditi da su sredstva upotrijebljena za namjene za koje su odobrena.**

Transferi za kulturu i sport **Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta** planirani su i realizirani programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih proračunom Županije i to za za kulturu 330.000 KM, a za sport 184.000 KM, a nakon preraspodjela realiziran 186.795 KM.

Transfer za sport od 184.000 KM je podijeljen na posebni (113.500 KM) i opći (70.500 KM) dio. Kao kriterij za raspodjelu navedena je dokumentacija koju potencijalni korisnici trebaju dostaviti. Po izjavi odgovorne osobe nema posebne metodologije određivanja šta je opći a šta posebni dio sredstava. U Programu su navedeni korisnici kojima se dodjeljuju sredstva iz posebnog dijela od 113.500 KM i to 36 korisnika kojima su dodijeljena sredstva u rasponu 500 - 25.000 KM. Prema Zapisniku povjerenstva za donošenje Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera za sport i kulturu za 2012. godinu od 24.09.2012. godine, koje je obradilo prijave po Pozivu za predlaganje projekata u oblastima kulture i sporta (Narodne novine 08/11 Županije), ukupan broj prispjelih prijava je 45 od čega sa svom potrebnom dokumentacijom 13, sa nepotpunom dokumentacijom 30 i 2 prijave koje nisu dostavljene u roku. **Izvršenim uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su sredstva dodijeljena kako korisnicima koji nisu dostavili potpunu dokumentaciju ili su je dostavili nakon određenog roka, tako i onim koji zahtjev uopće nisu podnijeli. Takođe, sredstva su dodijeljena i korisnicima koji nisu dostavili financijsko izvješće o korištenim sredstvima za 2011. godinu što su bili obvezni prema točki III Poziva.**

Transfer za kulturu u iznosu 330.000 KM je podijeljen na posebni (287.500 KM) i opći (42.500 KM) dio i bez kriterija raspodjele sredstava, odnosno navedena je samo dokumentacija koja se treba dostaviti. Posebni dio sredstava je podjeljen na 25 korisnika kojima su dodijeljena sredstva u rasponu 500 - 96.000 KM. Prema Zapisniku povjerenstva primljeno je 48 zahtjeva od čega sa svom potrebnom dokumentacijom

17, sa nepotpunom dokumentacijom 26 i 2 prijave koje nisu dostavljene u roku. Programom utroška sredstva su dodijeljena na isti način kao i kod granta za sport, bez definiranja kriterija za odobravanje sredstava. U oba slučaja nije obrazložen način kako su određeni korisnici koji su uključeni u program realizacije sredstava.

Prema navedenom, transferi su realizirani bez definiranja kriterija za odobravanje sredstava, što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o izvršenju proračuna Županije za 2012. godinu. Isto tako sredstva su dodijeljena bez poštivanja uvjeta u objavljenim pozivima za dodjelu javnog novca.

Kapitalni transferi „Potpora općinama - vodoprivreda“ u iznosu 400.000 KM realizira se kod **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** prema Odluci Vlade od 19.10.2012. godine. Izvršena je raspodjela sredstava prema učešću općina u prikupljenim općim i posebnim vodnim naknadama iz prethodne godine, i to za projekte 380.000 KM i 20.000 KM za rezervna sredstva. U programu su navedene općine sa visinom odobrenih sredstava i projektima koji se sufinanciraju i to: Livno 171.920 KM, Tomislavgrad 153.881 KM, Kupres 28.120 KM, Drvar 15.770 KM, Glamoč 7.292 KM i Bosansko Grahovo 3.017 KM. Program utroška sredstava izrađen je na osnovu predloženih prioriternih projekata od strane općina, ali nije predočena dokumentacija koja može obrazložiti način odabira projekata za sufinanciranje, niti je Ministarstvo propisalo nadzor nad realizacijom istih. Pojedine općine dostavile su izvješća o utrošku sredstava, a u nekim slučajevima, izvješće je opisno bez dokumentacije koja potvrđuje navode o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava. **Prema prednjem ne može se potvrditi da je postupljeno sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Županije za 2012. godinu.**

Izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su rezervana sredstva u iznosu 20.000 KM realizirana na osnovu Odluke Vlade od 07.11.2012. godine. Odlukom je predviđeno da se sredstva dodijele Udrugama poljoprivrednih proizvođača s područja Županije na osnovu javnog poziva sa propisanim kriterijima. Formirano povjerenstvo provelo je planirane aktivnosti i izvršilo raspodjelu sredstava. Sa korisnicima su potpisani ugovori, a korisnici su dužni izvjestiti Ministarstvo o namjenskom utrošku dobivenih sredstava do 13.06.2013. godine. Zbog kasne dodjele sredstva i vremenskih uvjeta nije okončana kontrola namjenskog utroška sredstava.

Transfere realizirati na način definiran Zakonom o izvršenju proračuna Županije uz osiguranje transparentnosti po unaprijed jasnim i mjerljivim kriterijima i osigurati potpuni nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

4.6 Tekuća pričuva

Sredstva tekuće pričuve proračunom su planirana u iznosu od 300.000 KM, a realizirana je 260.592 KM bez donesenih kriterija, temeljem odluka Vlade Županije 246.292 KM, zaključaka predsjednika Vlade 6.000 KM i zaključkom ministra financija 8.300 KM.

Kao i prethodne godine nisu poštivane odredbe članka 34. Zakona o proračunima u FBiH, jer nisu utvrđeni kriteriji za uporabu sredstava tekuće pričuve u Zakonu o izvršenju proračuna Županije za 2012. godinu. Iz tekuće pričuve temeljem Odluka Vlade odobrena su sredstva za namjene koje su se mogli predvidjeti ili je planirano nedovoljno sredstava: Ministarstvu rada, zdravstva, skrbi i prognanih za nabavu gastroskopa (150.000 KM), Upravi za šumarstvo za troškove goriva (20.000 KM), Ministarstvu gospodarstva za saniranje obveza iz ranijih godina (17.092 KM). Također, zaključkom predsjednika Vlade odobren su sredstva Uredu predsjednika za troškove održavanja vozila (4.000 KM), a zaključkom ministra financija osigurana su Skupštini nedostajuća sredstva za nabavu motornog vozila (5.000 KM).

Iz svega navedenog sredstva tekuće pričuve nisu se u cijelosti koristila za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave tijekom proračunske godine, kako je regulirano u članku 34. Zakona o proračunima u FBiH i članku 13. Zakona o izvršavanju proračuna Županije za 2012. godinu.

Donijeti kriterije za uporabu sredstava tekuće pričuve i ista koristiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna Županije

4.7 Stalna sredstva i godišnji popis imovine na dan 31.12.2012. godine

Prema financijskim izvješćima nabavna vrijednost stalnih sredstva je 35.993.680 KM, ispravka vrijednosti 12.688.318 KM, a sadašnja vrijednost 23.305.362 KM.

Struktura i promjene na stalnim sredstvima pokazuje slijedeća tabela:

Opis	Zemljište	Gradevine	Oprema	Ostala st. sred.	Sredstva u obl. prava	Sr. u pripremi	Sr. van upotr.	UKUPNO
Nabavna vrijednost								
Stanje 01.01.2012.g	430.700	23.646.324	9.073.835	4	807.208	84.308	0	34.042.379
Povećanja- nabavke		1.579.149	401.156		35.989	8.958		2.042.252
Povećanja- donacije			184.915		5.500			190.415
Prenos sa pripreme						-10.076	10.076	
Preknjižavanja		-367.441	5.782		367.441			5.782
Rashod, otpis, isknjižavanje			-288.140	-4				-288.140
Stanje 31.12.2012.	430.700	24.876.031	9.377.548		1.216.138	83.189	10.076	35.993.680
Amortizacija								
Stanje 01.01.2012.g		3.343.676	7.355.747		447.177			11.146.600
Amortizacija perioda		670.705	516.489		498.912			1.686.106
Otpis vrijednost donirane opreme			56.469					56.469
Rashod, otpis, isknjižavanje			-200.858					-200.858
Stanje 31.12.2012.g		4.14.381	7.727.847		946.090			12.688.318
Neotpisana vrijednost								
Stanje 31.12.2011.g	430.700	20.302.648	1.718.088		360.031	84.308		22.895.779
Stanje 31.12.2012.g	430.700	20.861.650	1.649.701		270.048	83.189	10.076	23.305.365

Provjerom provedenih kontrolnih aktivnosti u svezi popisa i usuglašavanja utvrđenog stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem utvrđeni su nedostaci u provođenju popisa i usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Popis nije proveden sukladno propisima i nije pravovremeno osigurao podatke o stvarnom stanju vrijednosti imovine, obaveza i potraživanja koji bi dali pouzdan osnov za izražavanje mišljenja o iskazanom stanju sredstava Županije u financijskim izvješćima.

Vlada je 17.12.2012. godine donijela Odluku o redovitom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja na dan 31.12.2012. godine kojom je propisala način na koji će se vršiti popis i odredila povjerenstva koja će ga provesti.

Povjerenstva su imala zadatak da obave popis i da izvješća o istom dostave Središnjem povjerenstvu do 31.01.2013. godine, a Središnje povjerenstvo je bilo dužno do 20.02.2013. godine sačiniti Elaborat o popisu i isti dostaviti Vladi na dalje postupanje. Pojedinačna izvješća obveznika nisu urađena u određenom roku i dostavljena su Središnjem povjerenstvu od ožujka do svibnja 2013. godine. Za pojedine proračunske korisnike izvješće nije dostavljeno (Županijsko javno pravobraniteljstvo), a kod Skupštine Županije stvarni naturalni popis nije ni obavljen. Po primitku pojedinačnih izvješća, središnje povjerenstvo je pripremlilo Elaborat o popisu koji do okončanja revizije nije usvojen na Vladi (usvojen 04.07.2013. godine). Zbog navedenog ne može se potvrditi da je postupljeno sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o popisu sredstava i izvora sredstava.

Sukladno navedenom, nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem na dan 31.12.2012. godine i ne može se potvrditi vrijednost iskazanih stanja sredstava i izvora sredstava na dan izvješćivanja.

U revidiranoj godini izvršena su knjigovodstvena usklađivanja iskazanih vrijednosti i isknjižavanja po odlukama ranijih godina. Smanjenje vrijednost građevina kod Ministarstva gospodarstva u iznosu 367.441 KM posljedica je usklađivanja salda iz 2011. godine i prenos na sredstva u obliku prava radi pravilnog iskazivanja na odgovarajućem kontu. Smanjenje stalnih sredstava u iznosu od 288.140 KM sastoji se od 85.910 KM kod Ministarstva unutarnjih poslova za otpis i isknjižavanje imovine po provedenom popisu sa 31.12.2011. godine i 179.230 KM za prodana vozila kod drugih proračunskih korisnika. Prodaja ovih vozila šire je pojašnjena u točki 4.9. Izvješća.

Provedenom revizijom utvrđeno je da je kod **Ministarstva gospodarstva** iskazana vrijednost zgrada u iznosu 117.975 KM po okončanoj situaciji za izvedene radove od 24.12.2012. godine i sredstva u obliku prava 5.500 KM. Navedeno se odnosi na iskazivanje vrijednost hangara za avione na lokaciji Brda Livno i projekta za taj objekat. Objekat je izgrađen iz bezpovratnih sredstava programa IPA Adriatic –

prekogranična suradnja, projekat A3-NET -jačanje i umrežavanje malih aerodroma u jadranskom području. Za apliciranje na program Vlada je dala saglasnost 27.01.2010. godine i za realizaciju programa sredstva se obezbjeđuju u proračunu, od čega se nakon izvršene revizije utroška sredstava 85 % refundira. Za navedeni objekat **Općini Livno** je od strane općinske službe za graditeljstvo, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove izdato rješenje da može pristupiti izgradnji hangara za avione (27.02.2012. godine) kao i odobrenje za uporabu u kojem je pored ostalog, navedeno da je hangar vlasništvo Općine Livno (09.05.2013. godine). Obzirom na navedeno preporučujemo da se objedini i analizira cjelokupna dokumentacija svih učesnika u realizaciji ovog projekta s ciljem stvaranja osnova za utvrđivanje vlasništva nad navedenom imovinom kao i knjigovodstvenog evidentiranja u poslovnim knjigama vlasnika.

Popis sredstava i izvora sredstava vršiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava u dijelu blagovremenog obavljanja popisa i donošenja odluka o usvajanju elaborata o popisu kako bi utvrđena stanja temeljem provedenog popisa bila evidentirana, s ciljem pravilnog iskazivanja vrijednosti imovine u financijskim izvješćima.

4.8 Financijski rezultat

U objavljenim financijskim izvješćima Proračuna za 2012. godinu ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke je:

R. br.	Opis	Proračun za 2012. godinu	Proračun za 2012.g. sa preraspodjelama	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Index (5/4)	Index (5/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
A	Prihodi i primici i financir.	70.852.893	70.852.893	58.441.981	66.466.521	82,5	87,9
1.	Prihodi od poreza	56.613.596	56.613.596	52.549.410	54.566.842	92,3	96,3
2.	Neporezni prihodi	4.536.520	4.536.520	3.318.188	3.514.006	73,1	94,4
3.	Potpore (grantovi)	3.500.000	3.500.000	2.541.060	8.385.673	72,6	30,3
4.	Primici i financiranje			33.323			
5.	Neraspoređeni višak prihoda	6.202.777	6.202.777				
B	Rashodi i izdaci	64.219.226	64.242.736	55.212.977	55.099.094	85,9	100,2
1.	Tekući rashodi	60.392.285	59.352.537	52.617.231	52.133.515	88,6	100,1
2.	Kapitalni izdaci	4.836.941	4.850.791	2.595.746	2.965.579	53,5	87,9
C	Višak ostvarenih prihoda nad rashodima (A-B)			3.229.004	11.367.427	-	28,4
D	Višak ostvarenih rashoda nad prihodima (B-A)						
E	Otplate primljenih zajmova	430.890	430.900	187.121	297.104	43,4	63,0
F	Otplata unutarnjeg duga	7.202.777	6.179.257	6.179.257	-	100,0	-

Prema objavljenim podacima u revidiranoj godini ostvaren je suficit u iznosu od 3.299.004 KM. Iskazani suficit je precijenjen za 29.537 KM jer nisu knjiženi rashodi u tom iznosu, a vjerovatan je i gubitak dijela knjigovodstveno iskazanih potraživanja čija je naplata upitna jer potraživanja nisu obezbjeđena kvalitetnim kolateralima i nisu poduzete sve potrebne radnje za naplatu istih.

Zbog navedenog i akumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima od 2.709.870 KM ne odražava stvarno stanje i financijski položaj Županije na dan 31.12.2012. godine.

4.9 Nabave, kapitalni izdaci i primjena zakona o javnim nabavama

Za nabavu **stalnih sredstava** utrošeno je 2.066.017 KM. U odnosu na plan sa preraspodjelama 3.540.791 KM predstavlja ostvarenje od 58,3%, a odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje 1.533.002 KM nabavu opreme 409.264 KM, nabavu građevina 117.976 KM i nabavu stalnih sredstava u obliku prava 5.775 KM.

Uprava za ceste provela je postupak odabira najpovoljnijeg izvođača radova za redovito (bez zimskog) i izvanredno održavanje županijskih/regionalnih cesta za 2012/2013. godinu u prosincu 2011. godine otvorenim postupkom (Lot 1 i Lot 2).

Za navedene nabave, u tenderskoj dokumentaciji nisu date količinske specifikacije traženih radova, tako da je odabir najpovoljnijeg izvođača izvršen na osnovu jediničnih cijena sa unaprijed datom metodologijom izračuna. Člankom 13. Zakona o javnim nabavama BiH i Naputkom o primjeni Zakona o javnim nabavama BiH (čl. 10 u vezi sa čl. 13. stavk 3), definirano je da tenderska dokumentacija mora sadržavati opis danih proizvoda/usluga/radova, iznos istih, opseg ili količinu.

Tenderska dokumentacija je sačinjena tako da su se ponude dobavljača odnosile isključivo na jedinične cijene radova, za koje je u tenderskoj dokumentaciji dat opis. Maksimalna vrijednost radova Ugovorom je definirana (sama vrijednost određena je na način da se odredi maksimalni iznos koji se ne prelazi). Ne može se potvrditi da je tenderska dokumentacija sadržavala sve elemente sukladno Zakonu o javnim nabavama i Napatku o primjeni Zakona o javnim nabavama prilikom odabira najpovoljnijeg izvođača.

U revidiranoj godini utrošeno je 277.583 KM za nabavu **motornih vozila**. Uvidom u dokumentaciju kod proračunskih korisnika **Općinski sud, Ministarstvo gospodarstva, Županijski sud i Uprave za inspeksijske poslove** utvrdili smo da su isti izvršili nabavu po načelu „staro za novo“ putem konkurentskog zahtjeva.

Općinski sud je Ugovorom o kupoprodaji izvršio prodaju motornog vozila po cijeni prema ponudi 14.727 KM. Ugovorena cijena novog vozila iznosila je 49.707 KM. **Ministarstvo gospodarstva** je Ugovorom o kupoprodaji izvršio prodaju motornog vozila po cijeni koja prema ponudi prodavca iznosi 5.978 KM, a ugovorena cijena novog vozila je 38.430 KM. **Županijski sud** je Ugovorom o kupoprodaji izvršio prodaju motornog vozila po cijeni koja prema ponudi iznosi 12.005 KM, dok je ugovorena cijena novog vozila 31.634 KM. **Uprava za inspeksijske poslove** Ugovorom o kupoprodaji je izvršila prodaju motornog vozila po cijeni prema ponudi 4.900 KM, a ugovorena cijena novog vozila je 18.962 KM.

Zakonom o javnim nabavama definirano je da predmet može biti isključivo nabava roba, usluga ili radova, a ne prodaja istih. Zakon također propisuje kriterij za vrednovanje ponuda u vidu najniže cijene ili ekonomski najpovoljnije ponude. Navedeno je posve suprotno kriteriju odabira ponude prilikom prodaje robe. Ovo je jedan od razloga zbog kojeg se u javnoj nabavi ne mogu provoditi postupci staro za novo.

U članku 1. Zakona definira se da treba osigurati pravičnu i aktivnu konkurenciju među potencijalnim ponuđačima, jednak tretman, nediskriminaciju i transparentnost. Zbog naprijed navedenog u postupku javne nabave novih vozila ne mogu se istodobno nuditi na otkup, odnosno, ne mogu se prodavati stara vozila ugovornog organa i to kao dio jedinstvenog postupka javne nabave.

Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom revidirane godine provodilo je proceduru odabira dobavljača putem konkurentskih postupka za sljedeće nabave: policijske odore (49.140 KM), vjetrovke (43.875 KM) te košulje i kravate (23.985 KM) u vremenskom razmaku od mjesec dana. Uzimajući u obzir vrijednost ugovora, te vremenski tijek provedbe ne može se potvrditi da je primijenjen odgovarajući postupak definiran Zakonom o javnim nabavama BiH. Također, u listopadu je pokrenuta i procedura **zamjene krovišta zgrade u sjedištu, sa zidarskim, tesarskim, instalaterskim i limarskim radovima**. Za isti, prigovorom jednog od ponuđača, postupak je prema Uredu za razmatranje žalbi (u daljnjem tekstu URŽ) trebao biti prekinut do donošenja odluke. Zbog kasnog zaprimanja istog, ugovorni organ je ranije zaključio ugovor koji je dodijeljen povoljnijem od preostala dva ponuđača i isti je zaključen 07.11.2012. godine te je odabrani dobavljač uveden u posao. Međutim, 13.11.2012. godine ugovorni organ **zaprima** od URŽ pismenu instrukciju za obustavom postupka (**upućen** 07.11.2012. godine). Naime, člankom 51. Zakona o javnim nabavama (stavak 5) navedeno je da podnositelj prigovora može uložiti pismenu žalbu URŽ uz dostavu istodobno kopije pismene žalbe ugovornom organu. U tijeku obavljanja revizije nije nam prezentirana kopija koja se odnosila na ugovorni organ. Na pismenu instrukciju URŽ ugovorni organ se očitovao potvrdno, odnosno, da će obustaviti radove uz napomenu da od podnositelja žalbe nije zaprimio kopiju iste, te da su u međuvremenu potpisali Ugovor. 14.11.2012. godine upućuju obavijest URŽ da se u najkraćem mogućem roku očituju, odnosno donesu odluku, zbog vremenskih nepogoda, te navode da je odabrani ponuđač uveden u radove. 28.11.2012. godine Rješenjem URŽ prigovor ponuđača je usvojen, međutim, istovremeno i odabrani dobavljač završava radove definirane ugovorom, zbog, kako navode nadležni, vremenskih nepogoda (račun dobavljača glasi na 06.12.2012. godine). Krajem revidirane godine ugovorni organ je podnio Tužbu za poništenje konačnog rješenja URŽ. Do trenutka okončanja revizije isti se očitovao da predmet još nije riješen, iako su radovi okončani.

Tek koncem godine **Stručne službe Vlade** pokrenule su otvoreni postupak nabave uredskog materijala, tonera i punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje i nabave tiskanica, obrazaca, djelovodnika, zapisnika i ostalog tiskanog materijala (svrstane u tri lota) za sedamnaest (17) proračunskih korisnika. Također, za isti broj proračunskih korisnika u **siječnju** 2013. godine pokrenut je otvoreni postupak (dva lota) za nabavu goriva za motorna vozila i lož ulja, ekstra lako. Međutim, tijekom godine nabava istih vršena je na temelju ugovora koji datiraju još iz 2008. godine (lož ulje i gorivo) odnosno 2010. godine (uredski materijal, toneri i punjenja, fax aparate i aparate za kopiranje i drugog tiskanog materijala).

Iako je ugovornom organu bilo poznato kad su navedeni ugovori istekli, te uzimajući u obzir činjenicu da se i **prethodno provedenom revizijom isto isticalo**, ugovorni organ nije pravovremeno planirao,

pripremio te pokrenuo postupak javnih nabava što je doprinijelo da se neblagovremeno pokrenu postupci, stoga smatramo da nije postupano u skladu sa propisima.

Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavama BiH.

4.10 Novčana sredstva

Iskazano stanje novčanih sredstava je 13.647.739 KM, a struktura istih je:

Red.br.	OPIS	31. prosinac 2012. godine	31. prosinac 2011. godine	Index (3/4)
1	2	3	4	5
	Novčana sredstva	13.647.739	17.267.726	79,0
	Transakcijski račun	13.543.555	17.165.159	78,9
	Blagajna	54.987	53.297	103,2
	Devizni račun	9.197	8.827	104,2
	Devizna izdvojena sredstva	40.000	40.000	100,0
	Ostala novčana sredstva	-	443	-

Iznos od 13.543.555 KM potvrđen je izvodima banaka na dan izvješćivanja, s tim što je za tekuću likvidnost nisu raspoloživa izdvojena devizna sredstva.

Za devizna izdvojena sredstva od 40.000 KM nema dokumentacije koja bi se mogla potvrditi iskazano stanje. Po izjavi odgovorne osobe isto se odnosi na sredstva koja su 1998. godine prebačena NK Troglav, a da nisu provedena potrebna knjiženja po izvodu LT Gospodarske banke. Iskazivanje ovih sredstava nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, jer se na novčanim sredstvima iskazuje efektivni novac te se od ovlaštenih lica očekuje postupanje sukladno sa propisima sa ciljem realnog iskazivanja novčanih sredstva.

4.11 Kratkoročne tražbine i plasmani

U financijskim izvješćima kratkoročna potraživanja, plasmani i razgraničenja iskazani su kako slijedi:

Red.br.	OPIS	31. prosinac 2012. godine	31. prosinac 2011. godine	Index (3/4)
1	2	3	4	5
1-4	Kratkoročna potraživanja, plasmani i razgran.	1.156.234	300.029	385,4
1	Kratkoročna potraživanja	1.107.561	241.641	458,3
1.1.	Potraživanja od pravnih lica za isporučene usluge	77.273	104.536	74,0
1.2.	Za unaprijed plaćenu robu	91.237	32.675	279,2
1.3.	Potraživanja od fizičkih lica	7.874	-	-
1.4.	Ostala potraživanja	931.176	104.430	891,7
2.	Kratkoročni plasmani	48.074	49.574	97,0
2.1.	Kreditni radnicima	18.074	19.574	92,3
2.2.	Ostali kratkoročni plasmani	30.000	30.000	100,0
3.	Finansijski i obračunski odnosi-potr. od organa	0	31	-
4.	Kratkoročna razgraničenja	600	8.783	6,8

Kratkoročna potraživanja su na dan 31.12.2012. godine iskazana u iznosu 1.107.561 KM i najvećim dijelom se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja 709.429 KM, ostala potraživanja 207.346 KM (koncesije i pozajmice), unaprijed plaćene robe i usluge 91.237 KM i potraživanja za isporučene usluge 77.272 KM.

U revidiranoj godini na sumnjiva i sporna potraživanja preknjiženo je 619.721 KM što se odnosi na depozite proračunskih korisnika koji su se zatekli na računima otvorenih kod Hercegovačke banke. Za iste je podnesena prijava potraživanja iz likvidacione mase sukladno Zakonu o stečajnom i likvidacionom postupku. Pored ovoga na sumnjivim i spornim potraživanjima su i 51.039 KM kod Ministarstva financija - riznice (pozajmica dopredsjedniku FBiH 50.000 KM iz 2000. godine i pogrešno plaćena obveza 1.039 KM iz 2004. godine), 16.307 KM kod Ministarstva gospodarstva za date avanse, 11.989 KM kod Vlade i akontacije za službeni put u iznosu od 5.190 KM kod Ministarstva unutarnjih poslova.

Potraživanja za isporučene usluge u iznosu od 77.273 KM u cijelosti se odnose na potraživanja kod Ministarstva unutarnjih poslova za izvršene usluge pratnje novca i vangabaritnih tereta i izdavanje zapisnika

o prometnim nezgodama pravnim licima. Prema pregledu ukupnih potraživanja na dan 31.12.2012. godine od ukupno iskazanih potraživanja, iznos od 76.733 KM odnosi se na ranije periode. Za ova potraživanja nisu poduzete sve mjere naplate, niti su ista knjigovodstveno evidentirana na poziciji sumnjiva i sporna potraživanja, iako su značajno starija od 6 mjeseci, čime nije postupljeno sukladno računovodstvenim propisima i **ne može potvrditi točnost iskazanih potraživanja za isporučene usluge u financijskim izvješćima.**

Kratkoročni plasmani iskazani u iznosu 48.074 KM, a odnose se na 18.074 KM temeljem odobrenog kredita radniku evidentiranog kod Srednje škole Gimnazija M.Marulić i ostale kratkoročne plasmane 30.000 KM kod Ministarstva financija.

Iako je nad gospodarskim društvom „Livtex“ pokrenut stečajni postupak i dana 30.11.2009. godine podnesena prijava potraživanja sukladno Zakonu o stečajnom i likvidacionom postupku, u knjigovodstvenim evidencijama se i dalje iskazuje kratkoročna pozajmica u iznosu od 30.000 KM koja je istom odobrena po ugovoru od 23.10.2007. godine, na rok od šest mjeseci sa 0% kamate godišnje. Nije postupljeno u skladu sa Računovodstvenim politikama i nakon isteka ugovorenog roka za naplatu, a i nakon podnošenja prijave potraživanja nije izvršeno potrebno preknjižavanje, čime je data pogrešna informaciju o kratkoročnim plasmanima kao da su redovno naplativa sredstva. **Prema prednjem je izvjesno da je povrat sredstva upitan i da rukovodne strukture nisu poduzele sve raspoložive mjere za povrat date pozajmice.**

Kratkoročna potraživanja i plasmane knjigovodstveno evidentirati sukladno računovodstvenim propisima, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu istih.

4.12 Kratkoročne obveze i razgraničenja

U financijskim izvješćima kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su kako slijedi:

Red.br.	OPIS	31. prosinac 2012. godine	31. prosinac 2011. godine	Index (3/4)
1	2	3	4	5
1-5	Kratkoročne obveze i razgraničenja	12.076.026	11.628.103	103,9
1	Kratkoročne tekuće obveze	6.260.645	5.280.466	118,6
1.1.	Kratkoročne obveze prema pravnim osobama	5.736.683	4.948.692	115,9
2.1.	Kratkoročne obveze prema fizičkim osobama	256.903	196.375	130,8
3.1.	Obveze za korištenje stalne proračunske rezerve	219.654	90.167	243,6
4.1.	Ostale kratkoročne obveze	47.405	45.232	104,8
2.	Kratkoročni krediti i zajmovi	100.000	114.852	87,1
2.1.	Obveze od ostalih domaćeg zaduživanja	100.000	114.852	87,1
3.	Obveze prema radnicima	4.285.052	5.605.842	76,4
3.1.	Obveze za plaće	1.709.831	1.417.787	102,6
3.2.	Obveze za naknade plaća	6.587	6.587	100,0
3.3.	Doprinosi iz plaće	1.580.235	3.184.358	49,6
3.4.	Ostale obveze po osnovu rada	986.381	995.092	99,1
3.5.	Obveze prema drugim fizičkim osobama	2.018	2.018	100,0
4.	Financijski i obračunski odnosi	11.649	15.965	72,9
4.1.	Obveze unutar organa i organizacija	11.649	15.965	72,9
5.	Kratkoročna razgraničenja	1.418.680	610.978	232,2
5.1.	Razgraničeni prihodi	1.371.671	596.581	230,0
5.2.	Razgraničeni rashodi	46.830	10.791	434,0
5.3.	Ostala razgraničenja	179	3.606	4,9

Kratkoročne obveze i razgraničenja na dan 31.12.2012.godine iskazani su u iznosu 12.076.026 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 11.628.103 KM, više za 447.923 KM.

Kratkoročne obveze su tekuće kratkoročne obveze 6.269.645 KM, obveze prema djelatnicima 4.285.052 KM kratkoročni krediti i zajmovi 100.000 KM i financijski i obračunski odnosi unutar organa 11.649 KM.

U kratkoročnim tekućim obvezama od 6.269.645 KM najveće su obveze prema dobavljačima 2.406.802 KM, obveze za grantove 1.874.858 KM i obveze prema djelatnicima MUP-a nastale temeljem obračuna

doprinosa za mirovinsko osiguranje za razliku minimalne plaće do obračuna pune plaće za razdoblje 1999. - 2001. godine u iznosu 1.453.942 KM.

Revizijom je utvrđeno da dio obveza 2012. godine kod Uprave za šumarstvo u iznosu od 29.537 KM nije evidentiran u knjigovodstvenim evidencijama u trenutku nastanka istih, a odnose se na obveze prema dobavljačima po računima iz 2011. i 2012. godine. Navedeno ima za posljedicu da su obveze, rashodi i izdaci podcjenjeni za iznos od 29.537 KM, a finansijski rezultat je precjenjen za isti iznos.

Obveze prema djelatnicima iznose 4.285.052 KM od čega su obveze tekuće godine 3.912.780 KM, a obveze iz ranijih godina 372.272 KM. Obveze tekuće godine za bruto plaće i naknade su 3.027.823 KM i odnose se na plaće za prosinac 2012. godine kao i dio plaće za veljaču kod osnovnih škola, koja radi štrajka djelatnika istih nije bila isplaćena. Ove obveze su izmirene u 2013. godini. Ostale obveze prema uposlenim su 884.957 KM u kojima su topli obrok 275.442 KM, naknade za prijevoz 125.820 KM i ostale obveze (obustave, pomoći u slučaju smrti, otpremnine, nagrade) u ukupnom iznosu 483.695 KM.

Iskazane obveze prema djelatnicima nije moguće potvrditi iz razloga što se na istima iskazuju i obveze za deponovane plaće u iznosu 102.424 KM što su zapravo neisplaćeni troškovi prevoza od 2001. godinu koji nisu izmireni. Isto tako nema pouzdanih dokaza da su iskazane cjelokupne obveze po osnovu doprinosa iz ranijih perioda.

Prema rješenjima Porezne uprave FBiH o pokretanju postupka prinudne naplate naloženo je izmirenje 11.529.414 KM duga od čega je osnovni dug poreza i doprinosa 5.968.363 KM, a kamate i troškovi prinudne naplate 5.561.051 KM. Ista se odnose na Ministarstvo znanosti, prosvjete kulture i sporta (dug škola) i Ministarstvo unutarnjih poslova. Prema Izvješću povjerenstva za utvrđivanje neizmirenih obveza Županijskih proračunskih korisnika iz ranijih godina, u 2012. godini ukupno je uknjiženo i plaćeno 4.445.530 KM, te je sa plaćanjima ranijih godina osnovni dug izmiren. Međutim, evidentiranje obveza iz ranijeg perioda kako po osnovu nalaza Porezne uprave FBiH, tako i razlike neuplaćenih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za sve proračunske korisnike iz perioda 1999.-2001. godine nije iskazivano na pripadajućim rashodima nego na tekućim obavezama i razgraničenjima. Obaveze nisu iskazane na rashodim perioda na koji se odnose zbog čega objavljeni finansijski rezultat tih perioda nije točan. Te obveze iskazane su u tekućoj godini samo na kratkoročnim obavezama.

Na **kratkoročnim kreditima i zajmovima** duži niz godina iskazuje se iznos 100.000 KM. Prema danom obrazloženju nema dokumentacije vezano za ovaj primitak od Zapadnohercegovačke Županije i po istom nije bilo promjena od 2004. godine. Isto nije sukladno Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu jer se na kratkoročnim kreditima i zajmovima evidentiraju se primljeni finansijski i robni krediti sa rokom vraćanja do jedne godine.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 1.418.680 KM, a odnose se na razgraničene prihode 1.371.671 KM (namjenska sredstva i donacije), razgraničene rashode 46.830 KM i ostala razgraničenja 179 KM.

Izvršiti analizu kratkoročnih obveza te sukladno utvrđenom iste iskazivati sukladno Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu.

4.13 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu 7.460.787 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 2.833.836 KM ili za 61,2%.

Red.br.	OPIS	31. prosinac 2012. godine	31. prosinac 2011. godine	Index (3/4)
1	2	3	4	5
1-2	Dugoročne obaveze i razgraničenja	7.460.787	4.626.951	161,2
1.	Obaveze od domaćeg zaduživanja	7.460.787	4.626.951	161,2
1.1.	Obveze od zad. od proračuna drugih razina vlasti	7.099.160	4.019.573	176,6
1.1.1.	Federacija	7.081.086	4.000.000	177,0
1.1.2.	Općine	18.074	19.573	92,3
2.	Obveze od izravnog zaduživanja	361.627	607.378	59,5
2.1.	Obveze od domaćih finansijskih institucija	361.627	607.378	59,5

Odlukom Skupštine od 29.12.2009. godine data je suglasnost ministru financija Županije za potpisivanje Podugovora o zajmu za Projekat modernizacije bolnica u Bosni i Hercegovini – faza II sa

Federalnim ministarstvom financija. Podugovor se odnosi na kreditno zaduživanje u korejskim vonima koje ne prelaze ekvivalent od 1.525.000 US\$, Županijskoj bolnici „Dr. Fra Mihovil Sučić“ iz Livna – kreditni aranžman sa Republikom Korejom. Temeljem ove odluke dana 16.03.2010. godine zaključen je navedeni Podugovor sa rokom otplate 22 godine, grace period 5 godina uz kamatnu stopu 1,5 % godišnje i dospijeće u polugodišnjim jednakim anuitetima.

Na osnovu naprijed navedenog ugovora, a ne na temelju primljenih sredstava, Ministarstvo financija je u Glavnoj knjizi na 31.12.2012. godine evidentiralo dugoročne obveze u ukupnom iznosu 3.081.086 KM što nije sukladno pravilima za priznavanje obveza. Obzirom da nisu ispunjeni uvjeti knjigovodstvenog priznavanja obveza, iste su precjenjene za navedeni iznos na dan izvješćivanja.

U knjigovodstvenim evidencijama priznate su dugoročne obveze samo na bazi sklopljenog ugovora o preuzimanju obveza povrata kredita, korisnik kredita nije Vlada Županije, ali je dužnik i garant povrata. Zaključivanje ugovora u računovodstvenom smislu odnosi se na fazu u procesu stvaranja obveza, ali ne i računovodstvenog priznavanja istih, ali postoji obveza Vlade Županije da će ispuniti ugovorene obveze. Nije ispunjen uvjet za priznavanja dugoročnih obveza iz Računovodstvenih politika za županijske proračunske korisnike i riznicu prema kojim se dugoročni krediti knjiže temeljem priliva sredstava, a prema izvodu banke. Prema Uredbi o računovodstvu u FBiH (Sl. novine FBiH broj 87/10) i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (Sl. novine broj 1/11), propisana je obveza vođenja pomoćnih knjiga u kojoj je i knjiga duga. Računovodstvo mora imati podatke o preuzetim obavezama u ime drugih i to može iskazivati u vanbilansnoj evidenciji i voditi pomoćne evidencije o preuzetim obavezama po dugu. Na osnovu te evidencije i otplatnog plana, sukladno ugovoru, planiraju se obveze po tim kreditima u tekućoj godini u kojoj obveza dospijeva.

Dugoročne obveze temeljem Podugovora o zajmu za Projekat modernizacije bolnica u Bosni i Hercegovini – faza II evidentirati sukladno odredbama Računovodstvenih politika za županijske proračunske korisnike i riznicu.

Za kreditna sredstva MMF po Stand - by aranžmanu dobivena preko Federalnog ministarstva financija u iznosu 4.000.000 KM, Skupština Županije je 21.12.2012. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o reprogramu obveza. Odobren je reprogram obveza sa rokom dospijeća 5 godina i grace periodom 3 godine, otplata u 13 jednakih kvartalnih rata. Prema otplatnom planu prva rata u iznosu od 307.692 KM dospijeva na naplatu 10.10.2014. godine.

4.14 Sudski sporovi

Prema podacima Županijskog javnog pravobraniteljstva iz srpnja 2013. godine, novčana potraživanja Hercegbosanske županije i drugih tijela koja zastupa zakonski zastupnik po pravomoćnim i ovršnim presudama, bez zakonskih zatezних kamata i troškova postupka, iznose 355.948 KM, dok tražitelji ovrhe od ovršenika Županije po pravomoćnim i ovršnim presudama, bez zakonskih zatezних kamata, potražuju 187.210 KM.

Prema prezentiranim podacima na dan 29.01.2013. godine po osnovu izvršnih sudskih rješenja na teret Županije na bankama čeka na plaćanje po ovom osnovu u ukupnom iznosu od 55.962 KM u čemu je dio obveza u iznosu 15.004 KM koji je ranije izmiren.

Potraživanja i obveze definirane sudskim presudama nisu iskazana u financijskim izvješćima, te se zbog toga ne mogu potvrditi iskazana stanja istih za navedene iznose u financijskim izvješćima.

4.15 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji iskazano je 10.472.116 KM od čega se 9.160.632 KM odnosi na obveze za osnovni dug i kamate po rješenjima o pokretanju postupka prinudne naplate Porezne uprave FBiH, kod Ministarstva unutarnjih poslova 1.507.902 KM, a kod Ministarstva znanosti, prosvjete kulture i sporta iznos od 7.652.730 KM. Osnovni dug po utvrđenoj obvezi izmiren je tijekom 2012. godine, ali prema obrazloženju nisu izvršena konačna usuglašavanja sa Poreznom upravom FBiH te se navedeno i dalje vodi vanbilansno. Ministarstvo financija FBiH je 20.06.2013. godine donijelo rješenje kojim je poništilo rješenje Porezne uprave Županijskog ureda Livno o pokretanju postupka prinudne naplate.

U okviru vanbilansne evidencije vodi se i evidencija o sredstvima jamčevina 788.641 KM, ostatak kamate po kreditu Opec fonda 48.874 KM i kamata po kreditu Vlade Republike Koreje za projekat modernizacije bolnica 473.968 KM.

U vanbilansnoj evidenciji nisu evidentirane garancije Županije po kreditima datim krajnjim korisnicima u iznosu od 1.273.555 KM što nije sukladno članku 57. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Odlukama Skupštine iz 2005. godine date su garancije za kredite za projekat urbane infrastrukture i pružanja usluga, a korisnici kredita su općine sa područja Županije: Livno 729.314 KM, Glamoč 164.684 KM, Tomislavgrad 323.094 KM i Bosansko Grahovo 56.464 KM.

Date garancije po kreditima knjižiti sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku klijent je u privitku akta broj 03-01-14-669-12/13 od 25.07.2013. godine dostavio komentare na dostavljeni Nacrt izvješća Hercegbosanske Županije 2012. godinu i to: Skupština, Ministarstvo gospodarstva, Uprava za civilnu zaštitu, Uprava za pitanja branitelja i stradalnika, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa, Uprava za inspeksijske poslove, MUP, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Uprava za inspeksijske poslove.

Komentari kojima se obrazlaže način raspodjele i vršenje nadzora nad trošenjem dodijeljenih sredstava za transfere nisu pružili nove dokaze koji osporavaju naše nalaze i dalje ostajemo pri stavu da je potrebno urediti način raspodjele i trošenja javnog novca i pravovremeno vršiti nadzor nad njegovim namjenskim utroškom, što je zakonska obveza.

Komentar Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da ne postoji ograničenje prelaza plaće narednih platnih razreda kod obračuna plaće državnih službenika zbog prestanka važenja Zakona o državnoj službi u F BiH, nismo ni procjenjivali pravilnost istog upravo zbog prestanka važenja navedenog Zakona kao i izostanka Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji kako je i navedeno u točki 4.5.1. Izvješća.

Ministarstvo unutarnjih poslova iznosi stav da je konotacija naše revizije da je postupak zamjene krovništa zgrade trebao biti prekinut zbog „žalbe“. Ponavljamo da je to stav koji je naveden u pismenoj instrukciji Ureda za razmatranje žalbi što je opisano u točki 4.9. Izvješća.

Po isteku ostavljenog roka, dostavljeno je očitovanje Općinskog suda u Livnu vezano za postupak javnih nabava korištenjem metoda „staro za novo“.

Članak 1. Zakona o javnim nabavama određena je svrha i predmet Zakona, odnosno osnovni principi sistema javnih nabava u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. Nadalje, odredbom članka 1. stavak 2. Zakona propisano je da se javna nabava odnosi na *nabavu roba, usluga i radova*, a provode je ugovorni organ iz članka 3. Zakona u skladu sa pravilima utvrđenim u ovom Zakonu i u pratećim podzakonskim aktima.

U postupku javne nabave novih vozila ne mogu se istodobno nuditi na otkup, odnosno, ne mogu se prodavati stara vozila ugovornog organa i to kao dio jedinstvenog postupka javne nabave, iz razloga što bi isto predstavljalo kršenje osnovnih principa definiranih člankom 1. Zakona. Upućujemo ugovorni organ da se o metodu nabave „staro za novo“ Agencija za javne nabave u više navrata pismeno očitovala na prednje navedeni način.

Komentari i obrazloženja data na Nacrt Izvješća su sa dužnom pažnjom razmotrena i ona koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena dokumentacija inkorporirana su u Konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2012. godinu.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju:

Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Vođa tima:

Mujesira Cocalić, dipl.oec

Član tima:

Bojana Katić, magistar poslovne ekonomije